

นวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 : การวิเคราะห์แนวคิด

นางสาวมาหยัน อิมสำราญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-847-1

009735

11600906X

THE THAI NOVELS DURING 1958-1963 : AN ANALYTICAL STUDY OF THEMES

Miss Bayan Imsamran

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ นวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501 - 2506 : การวิเคราะห์แนวคิด
โดย นางสาวมาทยีน อิมดำราญ
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์วัชรวิ รมยะนันท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*สุประคิมรุ บุนนาค*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมรุ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบ

.....*ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตถา*.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตถา)

.....*ดร. รมยะนันท์*.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์วัชรวิ รมยะนันท์)

.....*ดร. สุพันธ์ ชื่นชูวิเศษ*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุพันธ์ชูวิเศษ)

.....*ดร. เรืองรัก*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลดดา เรืองรักมลิขิต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ นวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 : การวิเคราะห์แนวคิด
ชื่อนิสิต นางสาวมาทพันธ์ อิมสารัญ
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์วัชรวิ รมยะนันท์
ภาควิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและวิธีการเสนอแนวคิด
ในนวนิยายที่ประพันธ์ขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 เพื่อให้ทราบถึงลักษณะแนวคิดและ
วิธีการเสนอแนวคิดในนวนิยายที่ประพันธ์ขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าแนวคิดในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 มี 5
ลักษณะคือ แนวคิดเรื่องความรัก แนวคิดเรื่องชีวิต แนวคิดเรื่องครอบครัว แนวคิดเรื่อง-
ผู้หญิง และแนวคิดด้านสังคม

ในบรรดาแนวคิดทั้ง 5 ลักษณะนี้ แนวคิดเรื่องความรัก และแนวคิดเรื่องชีวิต
เป็นแนวคิดที่พบเป็นส่วนใหญ่ ส่วนแนวคิดเรื่องครอบครัว แนวคิดเรื่องผู้หญิง และแนวคิด
ด้านสังคมพบไม่มากนัก ลักษณะแนวคิดในนวนิยายที่ประพันธ์ขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2501-
2506 มีแนวโน้ม 3 ประการคือ ประการแรก เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญต่อคุณค่าด้าน
จิตใจ ประการที่สอง เป็นแนวคิดที่อนุรักษ์ หรือประนีประนอมค่านิยมดั้งเดิมและค่านิยม
ใหม่เข้าด้วยกัน ประการที่สาม เป็นแนวคิดที่เน้นการแก้ไขปัญหาสังคมโดยคนเพียงคนเดียว
มีนวนิยายจำนวนน้อยที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาบางประการ เช่น ปัญหาครอบครัว และ
ปัญหาสังคม

วิธีการเสนอแนวคิดในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 นั้นมี 3 วิธีได้แก่
การเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละคร การเสนอแนวคิดโดยผ่านโครงเรื่อง และการเสนอ
แนวคิดโดยผ่านตัวละครและโครงเรื่องประกอบกัน

การศึกษานวนิยายที่ประพันธ์ขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 ยังมีแง่มุมอื่น ๆ
ที่ควรศึกษาต่อไป เช่น การศึกษาในแง่ตัวละคร การศึกษาในแง่วิธีการประพันธ์ ตลอดจน

การศึกษานวนิยายในช่วงเวลาต่อจากนี้ เพื่อให้การศึกษานวนิยายปัจจุบันมีความก้าวหน้า
มากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : The Thai Novels During 1958-1963 : An Analytical
Study of Themes

Name : Miss Bayan Imsamran

Thesis Advisor : Professor Vacharee Ramayanandana

Department : Thai

Academic Year : 1984

Abstract

The purpose of the thesis is to study themes and techniques in the Thai novels written during the years 1958-1963 in order to discover the characteristics of their themes and techniques in the novels written during this period.

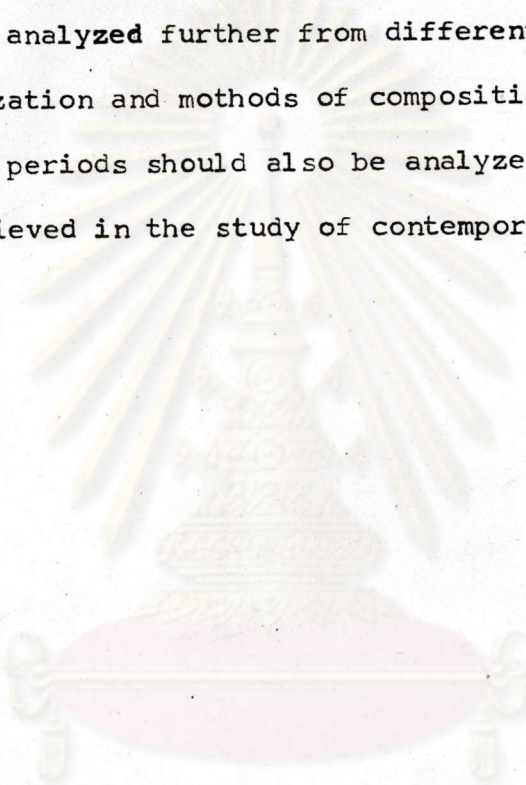
It is concluded that the themes of these novels are as follow : romantic love, attitude towards life, family life, women and social conditions.

Of all the themes, romantic love and attitude towards life are most popular. Those concerning family life, women and social condition are rare.

The themes of the novels written during this period have the following line of thought : firstly, an emphasis on human value, secondly, conservation of traditional value or a compromise between traditional and modern value, thirdly, an emphasis on the solution of social problems by an individual. Very few novels brought forward the themes of family life and social problems.

Three techniques used in presenting themes in these novels written during the years 1958-1963 are theme presentation through characters, through plots and through both plots and characters.

The Thai novels written during the years 1958-1963 can be profitably analyzed further from different angles, such as characterization and methods of composition. The novels of subsequent periods should also be analyzed so that progress can be achieved in the study of contemporary novels.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตาจาก ศาสตราจารย์วัชรวิ
รมยะนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้
ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แยมันคคา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุพันธ์วิเศษ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชดดา เรืองรักษ์ลิขิต
ที่กรุณาตรวจแก้ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ครูอีกท่านหนึ่งซึ่งผู้วิจัยจะลืมเสียมิได้ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตรีศิลป์ บุญขจร
ผู้ให้ความรู้ด้านวรรณกรรมปัจจุบัน ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนให้หลักการดำเนิน
ชีวิตในโลกของความเป็นจริงแก่ผู้วิจัย

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พอมิคุณค่าอยู่บ้าง ผู้วิจัยขอมอบให้พ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้
ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนนักประพันธ์ผู้สร้างผลงานวรรณกรรมทุกท่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย
 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
 กิตติกรรมประกาศ

บทที่

1 บทนำ 1
 2 นวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 5
 สภาพทั่วไปของนวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 6
 ก. วงวรรณกรรมระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 6
 ข. นิตยสารและนวนิยายที่ตีพิมพ์ในนิตยสารระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 11
 ค. นักประพันธ์นวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 12
 ลักษณะนวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 14
 ก. นวนิยายแนวรัก 14
 1. นวนิยายรักเผชิญอุปสรรคจากบุคคลที่สาม 16
 ก) นวนิยายรักริษยา 16
 ชั้นตอนที่หนึ่ง : พระเอกนางเอกพบกัน 17
 ชั้นตอนที่สอง : ความรักมีอุปสรรค 18
 ชั้นตอนที่สาม : การคลี่คลายอุปสรรคของความรัก 20
 ข) นวนิยายรักที่เผชิญอุปสรรคจากญาติ 20
 ค) นวนิยายรักสามเส้า 22
 2. นวนิยายรักเผชิญอุปสรรคจากความไม่เข้าใจกัน 23
 ก) นวนิยายที่คู่รักหมางใจกันเพราะความแค้น 23
 ชั้นตอนแรก : สาเหตุแห่งความแค้น 24
 ชั้นตอนที่สอง : การแสดงความแค้น 24
 ชั้นตอนที่สาม : ความแค้นคลี่คลาย 25

บทที่

2

	ข) นวนิยายที่คู่รักหมองใจกันเพราะต่างถือปฏิมานะ	25
ข.	นวนิยายแนวต่อสู้โลกไซเบอร์	26
	1. นวนิยายต่อสู้โลกไซเบอร์ผจญภัยกับอิทธิพลท้องถิ่น	27
	2. นวนิยายต่อสู้โลกไซเบอร์ผจญภัยกับขบวนการก่อการร้าย ...	28
ค.	นวนิยายแนวชีวิตครอบครัว	29
	1. นวนิยายที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา .	30
	2. นวนิยายที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และบุตร	30
ง.	นวนิยายแนวสะท้อนสังคม	31
	1. นวนิยายสะท้อนสังคมเมือง	32
	2. นวนิยายสะท้อนสังคมชนบท	32
	3. นวนิยายสะท้อนสังคมต่างแดน	33
จ.	นวนิยายแนวสยองขวัญ	33
3	แนวคิดในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506	35
	แนวคิดเรื่องความรัก	37
	ก. ความรักอยู่เหนือวัตถุธรรมภายนอก	37
	ลักษณะแรก : ความรักอยู่เหนือเงินตรา	38
	ลักษณะที่สอง : ความรักอยู่เหนือรูปโฉม	40
	ข. มโนธรรมยิ่งใหญ่เหนือความรัก	41
	ค. ความแตกต่างของชนชั้นเป็นอุปสรรคความรัก	43
	ง. ธรรมชาติของความรัก	45
	แนวคิดเรื่องชีวิต	48
	ก. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต	49

บทที่

3

1.	คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่คุณสมบัติ	72
2.	คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่บุคลิกลักษณะ	73
3.	คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่พรหมจรรย์	74
ข.	แนวคิดเรื่องธรรมชาติของผู้หญิง	75
	แนวคิดด้านสังคม	76
ก.	แนวคิดด้านค่านิยม	77
ข.	แนวคิดด้านความเปลี่ยนแปลงฐานะทางชนชั้น	78
1.	ความตกต่ำที่เกิดขึ้นในชนชั้นผู้ดี	79
2.	การนิยามคำว่า "ผู้ดี"	82
ค.	แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม	84
1.	ปัญหาสังคมเมืองหลวง	84
2.	ปัญหาความบกพร่องของกลไกของรัฐ	88
ง.	แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสังคมตามอุดมคติของ นักประพันธ์	90
1.	การแก้ไขปัญหาการบ่อนทำลายความมั่นคงของชาติ.	90
2.	การแก้ไขปัญหาอิทธิพลท้องถิ่น	92
3.	การแก้ไขปัญหาความล่าช้าในชนบท	93
จ.	แนวคิดเกี่ยวกับสังคมต่างแดน	95
4	วิธีการเสนอแนวคิดในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506	98
	การเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละคร	98
ก.	การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครตัวเดียว	99
1.	การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครอุดมคติ	99

บทที่

4

ลักษณะแรก : การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครอุคมคติ ฝ่ายชาย	99
ลักษณะที่สอง : การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครอุคมคติ ฝ่ายหญิง	101
2. การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครที่มีความซับซ้อนด้านอารมณ์ ความรู้สึก	102
ลักษณะแรก : การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครที่มี ความซับซ้อนด้านอารมณ์ความรู้สึก ฝ่ายชาย	103
ลักษณะที่สอง : การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครที่มี ความซับซ้อนด้านอารมณ์ความรู้สึก ฝ่ายหญิง	104
ข. การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครสองตัว	106
1. การเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร 2 ตัว ซึ่งตัวละครฝ่ายดี มีบทบาทเด่น	107
2. การเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร 2 ตัว ซึ่งตัวละครฝ่ายร้าย มีบทบาทเด่น	109
ค. การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครหลายตัว	110
การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครและโครงเรื่องประกอบกัน	118
ก. การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครและโครงเรื่องที่มีความขัดแย้ง อย่างรุนแรง	118
ข. การเสนอแนวคิดผ่านตัวละครและโครงเรื่องอย่างเป็นเหตุเป็นผล แก่กัน	119

บทที่

5	สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	123
	บรรณานุกรม	126
	ภาคผนวก	133
	ประวัติผู้เขียน	152

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย